

Хани Мюнцер

Жило и мед

Хани Мюнцер

Жило и меѓ

Превела от немски: *Величка Стефанова*

ИК „ЕМАС“

Hanni Münzer

HONIGTOT

© Hanni Münzer
c/o Verlagsagentur Lianne Kolf

Хани Мюнцер

ЖИЛО И МЕД

Превод: *Величка Стефанова*

Снимка на корицата: © *Elisabeth Ansley/Trevillion Images*

Оформление на корицата: *atelier-to*

© ИК „EMAC“

Всички права запазени!

*На Симон – един малък ангел,
който живя твърде кратко на този свят.*

ЖИЛО И МЕД

Живеел някога народ трудолюбив,
целувките обичал, неземно бил щастлив,
сред дивната природа блестял кат' кехлибар,
като прашец от цвете – същински божи дар.

Ликувал на небето Бог, а на Земята
над всичко бдяла гордата царица
Дебора – недостъпна, умна, хубавица,
от слънце недокосната и цялата в позлата,
следяла вихрения танец на тълпата.

И изведенъж отнякъде донесло се зловоние.
Що за създание двулично, което яростно вешае,
че иде краят? О, да, Палачът на природата това е!
След него всичко живо на свeta помръква.
И златният рояк завинаги замлъква.

Единствено царицата избегнала клането,
но ето че, съсипана, объркана, крои жестока мъст
и, без да има нужда, довършва на врага си делото,
а и за себе си избира най-кървавата смърт.

До днес там бродят странни, тъмни сенки,
оплакващи изгубения някогашен рай.
Един народ, живял тогава с радости безкрай,
сега е бездиханен, вкаменен, сиротен...

Глупак е онзи, който тъй поставя
разплатата си по-високо от живота.

Рафаел Валериани

„Отначало злият порив е преходен,
после се превръща в гост и накрая в господар на дома.“

Вавилонски Талмуд Сука 52

Пролог

Казват, че бремето на истината тегне повече от всичко, което сам Бог е носил някога на плещите си.

При това истината винаги следва собствената си физика. Когато най-малко очакваме, тя се издига като воден мехур към повърхността и ни обвинява.

Това се случи с моето семейство, когато почина баба ми, а в същия ден майка ми изчезна безследно.

Тласък на последвалите събития даде пожълтялото съдържание на една забравена кутия.

Миналото ни беше застигнало.

ПЪРВА ЧАСТ

Фелисити

В наши дни

Първа глава

*Сиатъл, щат Вашингтон, САЩ,
май 2012 година*

– Сигурна ли си, че постъпваш правилно? – попита Оливия приятелката си. Вероятно за стотен път задаваше този въпрос през последния час. Междувременно възмутеният ѝ тон се беше поизтъркал – както и желанието на Фелисити да реагира.

Вместо това тя съсредоточено пълнеше с дрехи един куфар с библейски размери – подарък от непрактичната ѝ, откъсната от действителността майка.

Оливия лежеше по корем на леглото, гризеше ябълка и с мрачно изражение наблюдаваше действията на приятелката си.

Фелисити подозирала, че Оливия няма да се откаже лесно. И наистина:

– Не проумявам как можеш да ми причиниш това. Да скроиш цялата работа тайно зад гъба ми! Какво си въобразяваше?

Значи това беше същинският въпрос. Фелисити по-тисна усмивката си. Оливия ѝ беше ядосана не заради *това*, което прави, а че беше успяла да го запази в тайна от нея, най-добрата ѝ приятелка и същевременно най-любопитния човек на тази планета.

Фелисити игнорира възражението ѝ, както и всички предишни, и извика:

– Готово! – След което затвори със замах куфара. В звука на падащия капак имаше нещо окончателно. Край на дискусията.

Но не и за Оливия.

– Помисли ли поне за минута за Ричард? – извади коза си тя.

Фелисити се извърна рязко. Тези думи наистина уцепиха слабото ѝ място. *Ричард*. Надежден, талантлив, с блестящи перспективи и на всичкото отгоре хубавец. Братът на Оливия беше десет години по-голям от нея, вече придобил известност като хирург, докато мастилото върху дипломите на двете новоизпечени лекарки още не беше изсъхнало.

Целият женски персонал на Детската болница в Сиатъл беше в краката му. А тя, Фелисити, се готвеше да го напусне и да отпращи към друг континент.

– Нали знаеш, че той истински те обича? – тонът на Оливия бе станал мек, гальовен.

– Знам. – Беше ѝ го казал вчера, когато се сбогува с него. Ричард не я пускаше да замине. Опитал бе всичко, за да я накара да остане, дори ѝ бе предложил брак. Сега тя не можеше и не искаше да мисли за тъжното му лице, за разочарованietо в очите му, след като му отказа. Раздялата с него ѝ късаше сърцето. От вчера сякаш никаква безформена буза биеше в гърдите ѝ. Сама не проумяваше защо, но не можеше да постъпи другояче.

Така беше от край време. Някакво вътрешно безпокойство непрекъснато я тласкаше напред. Вече се съмняваше, че това ще се промени някога. Беше се надявала да се отърве от вътрешния натиск, след като постигне голямата си цел – да стане лекарка, ала колкото повече наближаваше краят на следването и изпитите, толкова по-сilen ставаше поривът ѝ да поеме в нова посока, да избяга от подредения си живот.

А всъщност най-съкровеното ѝ желание беше да се установи някъде и да си извоюва стабилно място в живота. Въпреки това винаги правеше обратното – подчиняваше се на настойчивото беспокойство, извиращо сякаш от дълбините на душата ѝ. Като че ли желаеше един

живот, но беше принудена да води друг, въвлечена във вечен спор със самата себе си. Беше се опитала да обясни това на Ричард. Но как можеш да обясниш нещо, което сам не разбираш? Провали се позорно и накрая той си тръгна.

Без сама да знае откъде ѝ хрумна това меланхолично изречение, тя си помисли: *Аз никога няма да стъпя в страната на любовта*. То остави след себе си чувството за загуба и блудковия вкус на страха.

– Какво каза? – изумено я погледна Оливия.

Без да осъзнава, Фелисити явно беше произнесла на глас тези думи. Изведнъж се сети *кой ѝ ги беше внушил*. Преди много години баба ѝ ги бе изрекла пред внучката си, малко преди да се разболее от Алцхаймер. Странно, че това изречение изникна в съзнанието ѝ точно сега. От друга страна не беше чак толкова странно: преди шест дни баба ѝ бе починала на осемдесет и седем годишна възраст. Смъртта ѝ беше избавление не само за нея, болната, но и за цялото семейство.

Заради погребението Фелисити бе отложила полета си за Кабул, където щеше да работи за „Лекари без граници“.

Мобилният ѝ телефон иззвънтя. Сигурно беше майка ѝ Марта. Всъщност тя отдавна трябваше да е тук – настояща бе лично да откара дъщеря си на летището.

Фелисити въздъхна. Изпитваше ужас от близо едно-часовото пътуване, което майка ѝ със сигурност щеше да използва за поредния си опит да я разубеди. *Мили Боже, точно пък Афганистан! Ама наистина, трябва да си се побъркала, Фелисити. Затова ли следва толкова дълго, та после да ходиш забулена на края на света? Как можа! Да не говорим, че талибаните непрекъснато се взривяват сами!* Ужасно!

На телефона обаче не беше майка ѝ, а баща ѝ. Преди година беше получил инсулт, който го бе приковал към

инвалидната количка, но се възстановяваше успешно и скоро щеше да се изправи на крака.

– Здравей, малката – поздрави я той. – При теб ли е майка ти?

– Здравей, тате. Не, всъщност тъкмо се канех да се обадя у вас и да попитам къде се бави толкова. Кога тръгна?

– Точно това му е странното. Както изглежда, тази нощ не се е прибирала изобщо вкъщи. Никога не е правила така. Надявах се да е при теб.

– Какво? Мама не се е прибрала у дома? – невярващо възклика Фелисити.

Майка ѝ си имаше своите слабости, но беше олицетворение на надеждността и със сигурност не би оставила баща ѝ сам през нощта, особено пък след инсулта.

– Възможно ли е да ти е звъняла, а ти да не си чул?

– Не, прослушах телефонния секретар. Няма позвъняване, няма съобщение. Изключила е и мобилния си телефон. Къде ли може да бъде?

– Къде възнамеряваше да ходи вчера? Може би на заседание на някой комитет? Сигурно има начин да проверем? – Майка ѝ участваше активно в няколко благотворителни дружества, това беше смисълът на нейния живот – да се грижи за другите. „Само не и за собственото си семейство“, помисли си Фелисити. *Стоп, не бъди несправедлива*, тутакси се укори тя. През последните години положението се беше подобрило значително.

– Не, не е била на заседание. Вчера по обед се обадиха на майка ти от старческия дом. Помолиха я да отиде и да разтреби стаята на баба ти. Казаха, че им трябвала спешно за следващия пациент.

– Обади ли се там?

– Разбира се. Казаха ми, че прекарала в дома максимум половин час следобед и после си тръгнала. Един от санитарите я видял да изхвърча от сградата с някаква кутия под мишница.

– Да изхвърча?! Майка ми? Честно казано, не е в неин стил.

– Не, никак даже. Не ѝ прилича също да не се обажда. Мислиш ли, че може да ѝ се е случило нещо? Автомобилна злополука, например?

Фелисити долови страхата в гласа на баща си.

– В такъв случай със сигурност щяхме да сме научили. Знаеш ли какво, тате? Ще дойда при теб. Първо ще се обадим на членовете на различните комитети. Сигурно има безобидно обяснение. Може би отново е изпаднала в един от нейните маратони на молитва и покаяние, забравяйки за всичко около себе си. *Или това е най-новият ѝ трик да ме възпре да замина за Кабул...*

– Ами твойят полет? – попита баща ѝ.

– Няма проблем, мога да го отложа. Службата ми там започва чак след седмица. До половин час съм при теб. Междувременно ѝ звъни непрекъснато на мобилния. Доскоро, тате!

– Правилно ли разбрах? Майка ти е изчезнала? – изумено попита Оливия.

– Да, очевидно още от вчера следобед. Във всеки случай оттогава не се е обаждала на баща ми. След инсулта му двамата спят в отделни стаи. Татко си ляга много рано. Вечно е уморен от многото лекарства, които му предписват. Затова е забелязал едва тази сутрин, че я няма.

Оливия скочи от леглото и захвърли нахапаната ябълка.

– Ще те закарам. Любопитно ми е да разбера какво става с майка ти.

По пътя тя подхвана умислено:

– Преди малко спомена за Мартините маратони на покаяние. Опасяваш се, че може пак да е започнала, така ли? – Двете приятелки се познаваха от детската градина, затова Оливия от години знаеше за странните пристъпи на набожност у майката на Фелисити. – Кога беше последният път? Май доста отдавна, нали? – настоя тя.

Фелисити пресметна наум: трябва да бяха изминали близо осем години, откакто бившата сестра от религиозен орден Марта Бенедикт за последно се беше затворила в продължение на дни, за да моли Бог за о прощение, защото го била разочаровала. Преди това същото се бе случвало на равни интервали, горе-долу веднъж на шест месеца. За първи път ѝ мина през ума, че набожността на майка ѝ, по-рано направо фанатична, намаляваше с всяка изминалата година. Фелисити събрчи чело. Всъщност положителното развитие на майка ѝ беше започнало, когато баба ѝ Мария бе настанена в старчески дом заради прогресиращия ѝ Алцхаймер. Тя обясни това на Оливия и додаде:

– Възможно е смъртта на баба да е предизвикала рецидив у нея. Силно се надявам обаче да не е така. Би се отразило зле на татко и би отворило стари рани. В подобни случаи той винаги се чувства така, сякаш с измама е ограбил живота на мама.

– В действителност майка ти ограби вашия живот. Честно казано, винаги съм се възхищавала на теб и на баща ти, задето търпяхте всичките ѝ приумици. В ушите ми още звучи онова нейно *меа кулпа, меа максима кулпа*¹. Марта е поне два пъти по-набожна от брат ми Фред. А той все пак е йезуит. – Открай време Оливия не си мереше приказките.

Фелисити направи гримаса. Приятелката ѝ не за първи път засягаше тази тема. Вярно, баща ѝ прощаваше всичко на майка ѝ, защото я обичаше и боготвореше. Той беше петнайсет години по-възрастен от нея, бяха се оженили късно. Фелисити беше единственото им дете. Майка ѝ била прехвърлила четирийсетте, когато разбрала, че очаква бебе. И двете без малко не умрели при раждането, по-

¹ *Меа culpa, меа maxima culpa* (лат.) – Моята вина, моята най-голяма вина. – Бел. прев.

ле се наложило Фелисити да прекара месеци в болница-та, докато укрепне. Марта Бенедикт гледаше и на този факт като на Божие наказание, задето навремето напуснала Ордена на францисканките, за да се омъжи за баща ѝ Артър. Фелисити силно се надяваше причината за изчезването на майка ѝ да е друга, а не рецидив на някогашната мания за покаяние.

Старото пеко на Оливия зави по „Ричмънд бийч драйв“ и спря пред тухлената къща на родителите на Фелисити. Младата жена съзря баща си, застанал на отворената входна врата. Отпуснат тежко на две патерици, той се бе облегнал на рамката на вратата. Не носеше връхна дреха, макар че откъм брега духаше студен вятър и рошеше бялата му коса. Къщата се намираше точно на „Пърджет саунд“ – само тясна ивица суша го делеше от Тихия океан. След като видя угрижената му физиономия, Фелисити си спести укора, че така ще си докара простуда.

Тя го отведе обратно в къщата, където баща ѝ осведоми двете млади жени за последното развитие на нещата, каквото всъщност нямаше. Майка ѝ все така не се бе обадила, мобилният ѝ телефон беше все така изключен, а обажданията на баща ѝ до членовете на различните комитети бяха безрезултатни. Фелисити провери отново телефонния секретар, но той не бе записал нищо. Баща ѝ нямаше мобилен телефон.

Тя се обади лично в старческия дом „Удхил“ и получи същата информация като баща си: майка ѝ прекарала там максимум половин час и си тръгнала, без да си вземе до-виждане.

– Този санитар, който е видял майка ми... Може ли да поговоря за малко с него? Дали все пак не е споменала нещо?

– Не – троснато отвърна заместник-управителката на дома. – Мистър Гонсалес не е на разположение. Аз обаче знам, че той е забелязал майка ви само защото почти го

повалила на земята, дори изпуснал таблата, която носел. Е, какво ще стане сега със стаята на баба ви? Ако не я освободите до утре по обед, ще се наложи да ви начислим още един месец.

Фелисити извъртя очи и се опита да запази спокойствие:

– Ще имам грижата за това – и затвори умислено.

– И сега какво? Майка ти все трябва да е някъде. Ами ако ѝ се е случило нещо? – попита баща ѝ; тревогата бе набраздила лицето му с още по-дълбоки бръчки. Фелисити стисна ръката му.

– Ще се обадя в спешните отделения на всички болници от околността. Така ще сме сигурни, нали, тате?

– Аз ще поема това, Фелисити. А ти по-добре се обади на телефонната компания. Сигурно ще могат да ти кажат къде е бил засечен за последно мобилният телефон на майка ти – предложи Оливия и веднага се зае със задачата. За щастие проучванията по болниците показаха, че при тях не е докарана жена на име Марта Бенедикт.

Обаждането на Фелисити до телефонната компания донесе повече информация. След известни увъртания, докато се легитимира, за огромна нейна изненада ѝ съобщиха, че мобилният на майка ѝ е бил засечен за последен път предишния ден на летището „Сиатъл-Такома“.

– Каква работа има мама на летището? – изумено попита Фелисити, а погледът ѝ сновеше между Оливия и баща ѝ.

– Може да се е объркала и да е решила, че заминаването ти е било насрочено за вчера? – обади се баща ѝ, клатейки невярващо глава.

– Не ми се вярва. Освен това няма смисъл. Нали искаше да ме вземе и да ме закара...

– Може да е решила спонтанно да замине нанякъде? – попита Оливия.

– Но нали е носела само дамската си чанта! Кой тръгва на път без багаж? – вметна бащата.